

Xalqın sözü haqq sözüdür

LERİK

Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaq.
Heydər ƏLİYEV

Nº 09-10 (6010-6011)

19 iyun 2020-ci il

Qəzet 1937-ci ildən çıxır

Qiyməti 40 qəpik

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 15 iyun 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqilliyimizin qorunub saxlanılmasına zəmin yarandı

Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişini şərtləndirən səbəblər:

Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasından əvvəl ölkədəki vəziyyət:
1993-cü il 15 iyun qədər ölkədəki kriminogen vəziyyət son həddə çatmışdı. Qiyamçı Sürət Hüseynovun hərbi dəstələri döyüş bölgəsini tərk edərək Bakıya hakimiyyəti ələ keçirmək üçün Bakıya doğru hərəkət edirdi.
Cənubda separatçı Əlikram Hümətov praktiki olaraq bir neçə rayonun inzibati binasını güc yolu ilə keçirib AXC hakimiyyətinə tabe olmaqdan boyun qaçırırdı. Şimalda da Azərbaycan vətəndaşı olan milli azlıqlara məxsus bəzi etnik qruplar arasında da kənar qüvvələrin təsiri ilə inamsızlıq və etimadsızlıq toxumu səpəlirdi ki, bunun da separatçılığa çevrilmə ehtimalı özünü büruzə verməyə başlamışdı.
Məişət səviyyəsində kriminogen vəziyyət o həddə çatmışdı ki, paytaxt Bakı küçələrində heç kimə tabe olmayan əli silahlı qruplar və fərdlər istedikləri adamı cəzalandıra bilərdilər. Gənc nəsil bunu bilməyə de, o zamankı vəziyyəti gündəlik həyatında hiss edən hər bir şəxs təsdiqləyiblər ki, hər hansı adi vətəndaşın evdən çıxaraq sağ-salamat qayıt-

masına əminlik yox idi.
Azərbaycan sadəcə daxili yox, xarici siyasət və təhlükəsizlik problemləri ilə qarşılaşmışdı. Ermənistan silahlı qüvvələrinin yeni-yeni Azərbaycan ərazilərini ələ keçirməsinə baxmayaraq, ABŞ Konqresi Dağlıq Qarabağ münaqişəsini əsas götürərək Azadlığın Dəstəklənməsi Aktına 907-ci düzəlişi edərək Azərbaycanı Amerikanın birbaşa yardımını qadağan etmişdir. Maraqlıdır ki, 907-ci düzəlişdə məhz Azərbaycan işğalçı tərəf kimi göstərilirdi.
Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin təminatı təşkil edən enerji məsələsində dünyanın enerji nəhəngləri ilə aparılan danışıqların nəticəsiz qalması iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi perspektivinin önünü tıxayırdı.
AXC rəhbərliyinin məsuliyyətsiz bəyanatlarının nəticəsi olaraq qonşu ölkələrlə münasibətlər gərginləşmişdi. Gürcüstanda Zviad Qamsaxurdıya faktiki olaraq azərbaycanlıların etnik təmizləmə siyasətini yürüdükdü ki, Ermənistan və Dağlıq Qarabağdan olan qaçqınlara əlavə olaraq ölkəmizə Gürcüstandan azərbaycanlıların böyük axını başlamış-

di.
Cənubi Azərbaycan məsələsi ilə bağlı AXN-nin rəhbərliyinin məsuliyyətsiz bəyanatlarının nəticəsi olaraq İran ilə münasibətlər son dərəcə gərginləşmiş və İranın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyi Ermənistanın xeyrinə dəyişmişdi.
AXC rəhbərliyinin o illərdə Azərbaycanın siyasətini reallaşdırmaq üçün qərar verdiyi Çini narahat edən bəyanatlar məsələsi xarici siyasətdə ölkənin problemləri qarşılaşmasına səbəb olmuşdur.
Bütün bunlara əlavə olaraq erməni lobbisinin müntəzəkli fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan informasiya mühərri-bəsində də təəcir olunmuş vəziyyətdə qalmışdı.
Ölkənin müstəqilliyinin itirilməsi ilə üzvləşdiyi bir şərəitdə AXC hakimiyyəti xalqın ısrarlı tələbləri ilə, çıxış yolunu yeganə xilaskar kimi Heydər Əliyevə Naxçıvandan Bakıya dəvət etməkdə gördü.
Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasından sonra milli bərs və inkişaf dövrü.

Daxili siyasətdə:
• Heydər Əliyev Bakıya gəldikdən sonra qısa bir müddətdə daxili ictimai-siyasi vəziyyəti nəzərdə tutaraq, sabitlik təmin edildi;
• Dağlıq Qarabağ münaqişəsində atəşkəs müqaviləsi imzalandı;
• Ölkə daxilində separatçılıq meyillərinin qarşısı alındı;
• İqtisadi problemlər əhəmiyyətli dərəcədə həll edildi;
• İqtisadi sahəni tənzimləyən proqressiv qanunlar qəbul edildi, o cümlədən xarici sərmayənin ölkəyə gəlməsi məqsədilə qanunvericilik sahəsi təkmilləşdirildi;
• Vətəndaşların sosial-iqtisadi vəziyyətində artım hiss edilməyə başlandı;
• Ordu quruculuğunda mühüm addımlar atıldı.
Enerji sahəsində:
• "Əsrin Müqaviləsi" imzalandı və bu kontraktla Azərbaycanın sonrakı illər

iqtisadi inkişafının əsası qoyuldu. Prezident Heydər Əliyevin uğurlu enerji siyasəti nəticəsində xarici neft şirkətləri "Əsrin Müqaviləsi" çərçivəsində Azərbaycan iqtisadiyyatına 9 milyard dollar həcmində vəsait yatırdılar;
• Heydər Əliyev qətiyyət nümayiş etdirərək İran və Rusiyanın ciddi etirazlarına rəğmən ABŞ şirkətlərinin Xəzər hövzəsinə gətirdi və yataqları birgə işlənməsi başlandı;
• Əsrin Müqaviləsi çərçivəsində istehsal edilən xam neftin dünya bazarlarına çıxarılması üçün Bakı-Tiflis-Ceyhan neft boru kəmərinin inşa edilməsi məsələsinə uğurla həll etdi.
Xarici siyasətdə:
• İkitərəfli və çoxtərəfli görüşlər, intensiv xarici səfərlər nəticəsində Azərbaycan informasiya sahəsində təcriddən çıxmağa nail oldu;
• Dünya ictimaiyyəti Ermənistanı bir işğalçı dövlət kimi tanıdı. Sonrakı illərdə Heydər Əliyev Ermənistanın adını bir sıra beynəlxalq sənədlərə işğalçı dövlət kimi salmağa müvəffəq oldu.

Prezident İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər Olimpiya İdman Kompleksinin açılışı zamanı bir qrup idmançılar qarşısında çıxışında olduqca vacib məqamlara toxunub

Prezident İlham Əliyev 2020-ci il iyunun 3-də Tərtər Olimpiya İdman Kompleksinin açılış zamanı rayonun bir qrup idmançısı qarşısında çıxışı zamanı qondarma Dağlıq Qarabağ xunta rejimində 31 martda keçirilən prezident və parlament, 14 aprel-də keçirilən prezident (2-ci tur) seçkiləri ilə bağlı program xarakterli olduqca vacib məqamlara toxunmuşdur.
Qondarma Dağlıq Qarabağda xunta rejiminin keçirdiyi saxta prezident və parlament seçkiləri bir şou və tələklər tamaşasıdır. Dünyanın heç bir dövləti illərdir keçirilən "məzhəkə oyununun" nəticələrini tanımayıb. Hətta Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üçün vasitəçilik missiyası ilə çıxış edən ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrləri - Amerika, Fransa, Rusiya qondarma xunta rejimində keçirilən seçkiləri, Qoşulmama Hərəkatı, digər təşkilatlar - bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bu seçkiləri qınadı. Məsələyə tək Avropa Şurası münasibət bildirmədi və yuxarıda adları keçən dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların sırasına qoşulmadı. Avropa Şurasının susmağının səbəbi bellidir. Çünki Avropa Şurası Parlament Assambleyasının əsas hədəflərindən biri Azərbaycanı ləkələmək, ölkəmizi göz-dən salmaq, ölkəmiz haqqında uydurmalar yaymaq, saxta məruzələr qəbul etməkdir, Azərbaycanda "bəşinci kolonu", satqınları və münaqişə ilə bağlı Ermənistan tərəfini dəstəkləməkdir. Ona görə Avropa Şurası bu saxta seçkilərlə bağlı səsini belə çıxarmadı. Bu halda hansı obyektivlikdən, hansı ədalətdən, demokratiyadan və beynəlxalq hüquqdan söhbət gedə bilər! Avropa Şurası qitədə yüz illərdir formalaşan bəşəri və insani dəyərləri diqqətə almadan xunta rejiminin, işğalçının, Xocalıda Azərbaycanın mülki əhalisinə qarşı soyqırım edən, narkotik və silah qaçaqmalçılığı mərkəzi olan qondarma qurumun demokratik dəyərləri kobud şəkildə pozmasına səssiz qaldı.
Prezident İlham Əliyev daha sonra çıxışına belə davam edib:

• "Mən deyəndə ki, Avropa Şurası tərəfindən Azərbaycan ilə əlaqədar qəbul edilmiş sənədlər mənim üçün bir kağız parçasından artıq deyil, bunu nəzərdə tuturdum. Bütün Azərbaycan ictimaiyyəti görüb ki, Avropa Şurası anti-Azərbaycan mövqedədir və bu təşkilatda anti-Azərbaycan meyilləri, azərbaycanofobiya hökm sürür və bizə ünvanlanmış bütün ittihamların təməlinə məhz azərbaycanofobiya"dır. Prezident İlham Əliyev Avropa Şurası ilə münasibətləri xarakterizə edərək, bütün bu ittihamları artıqlaması ilə onların özlərinə qaytarıqlarını, indi bu dünyada bəzi ölkələrdə nələr baş vermişliyi ilə bağlı Avropa Şurasından bəyanat vermələrini gözlədiklərini qeyd etdi.
• Prezident İlham Əliyev elə Avropa dövlətlərinin özlərində polis zorakılığının, nümayişçilərə qarşı tətbiq edilən gücün, nümayişçilərin öldürülməsinin, onların gözlərinin çıxarılmasının, kütləvi surətdə həbslərin, jurnalistlərin döyülməsinin, həbs edilməsinin müşahidə edildiyini ifadə edib. Açıqlar gözlərinə, baxsınlar və utansınlar ki, susublar. Nəyə görə? Çünki güclü dövlətlərdən qorxurlar. Hesab edirlər ki, bu, məsələnin insan haqlarının qorunmasına aidiyyəti yoxdur. Ona görə bu qurumun riyakar mahiyyəti heç kim üçün sirs deyil və bizə də heç maraqlandırmır, onlar bu saxta seçkiləri tanıyıblar, yoxsa yox. Əsas odur ki, dünyanın qarballı və hörmətə layiq olan təşkilatları Dağlıq Qarabağda keçir-

ilmis saxta seçkiləri tanımayıb və qınayıblar.
Prezident İlham Əliyev nitqinə davam edərək belə deyib:
• Mart ayında şouların təşkili üzrə peşəkar olan (şoumen) Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində qondarma "prezident və parlament seçkiləri" keçirildi. Həmin "seçkilər" beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən birmənalı olaraq rədd edildi. Dünyanın aparıcı və mötəbər təşkilatları və bir sıra ölkələr Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə dəstəklərini ifadə etməklə yanaşı, qondarma "seçkiləri" tanımadıklarını bildirdilər. Lakin Azərbaycanı tənqid etmək üçün ən kiçik fürsətdən belə yararlanmağa çalışan AŞPA Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həm məruzəçiləri Stefan Şennak və Roger Qey bu məsələdə indiyədək qəribə səssizlik nümayiş etdirdilər. Göründüyü kimi, qərəz və kin yuvası olan AŞPA bir daha mötəbər olmağı bacarmadı.
Qeyd edək ki, qondarma Dağlıq Qarabağ xunta rejimində prezident və parlament seçkilərinin COVID-19 koronavirus pandemiyasının geniş yayıldığı bir zamanda keçirilməsi məsələsi də geniş izah olunmalıdır. Pandemiya dövründə keçirilən seçkilərdə belə Qərb dövlətləri və AŞPA səsini çıxarmadı. Hətta BBC seçkilərlə bağlı xəbərləri "Koronavirusun ortasında seçkilər" kimi məşəqətə çıxardaraq bunun bir "cəsarət nümunəsi" kimi təqdim etməyə çalışdı. Qondarma Dağlıq Qarabağ xunta rejimində prezident və parlament seçkiləri zamanı insan həyatına bu qədər ucuz dəyər verilməsi, bütün dünya koronavirus pandemiyasına qarşı ümumi mübarizə edərkən xunta rejiminin pandemiyaya qarşı gərəkliliyi tədbirlərin alınmaması da diqqətdən kənar qalmamalı və gündəmə gətirilməlidir.
Azərbaycan və Ermənistanın eyni tarixlərdə Avropa Şurasına üzv olduqlarını və bərabər bir sıra öhdəliklər götürdüklerini vurğulayan Prezident İlham Əliyev, Ermənistanın fərqli olaraq Azərbaycanın götürdüyü öhdəliklərə sadıq qalmasına baxmayaraq, bu iki ölkəyə münasibətdə AŞ-nin ikili standartlarda siyasət həyata keçirdiyini xatırladı:
• Azərbaycan 2007-ci il yanvarın 17-də Avropa Şurasına eyni gündə üzvlüyə qəbul olunan zaman Azərbaycan və Ermənistan Avropa Şurası qarşısında bir sıra öhdəliklər götürmüşlər. Həmin öhdəliklərin biri də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələdir. Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, həmin öhdəliklərin monitorinqini Avropa Şurası həyata keçirir. Deməli, münaqişə məsələsinə dair fikir bildirmək elə həm məruzəçilərin birbaşa mandatına daxildir. AŞ-dən fərqli olaraq, Azərbaycan hər zaman Avropa Şurası qarşısında öhdəliklərinə sadıq qalmışdır.
AŞPA-Azərbaycan münasibətlərinə toxunan Prezident İlham Əliyev son vaxtlar Avropa Şurasının Parlament Assambleyasının Azərbaycanca qarşı nifrət aşıladığını deyib və təbii ki, mahiyyət etibarilə azərbaycanofobiyanı özündə ehtiva edən mövqeyi diqqətdən yayınmayıb:
• Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, heç kəs sirs deyildir ki, son vaxtlar Avropa Şurası Parlament Assambleyası tamamilə nüfuzdan düşən bir quruma çevrilib, AŞPA məhz Azərbaycanın hesabına özünə reyting yığmağa çalışır və heç kəs sirs deyil ki, AŞPA-da son illər aparılan müzakirələr ədalətli deyil, demokratik dəyərlər və insan haqları kobud şəkildə pozulur, sönmək keçir.

(Davamı 2-ci səhifədə)

Dövlət-vətəndaş həmrəyliyinə töhfə: kölgədən işığa doğru

Son illər ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafının təminatı olan işğalçı qüvvələrinin yeni-yeni Azərbaycan ərazilərini ələ keçirməsinə baxmayaraq, ABŞ Konqresi Dağlıq Qarabağ münaqişəsini əsas götürərək Azadlığın Dəstəklənməsi Aktına 907-ci düzəlişi edərək Azərbaycanı Amerikanın birbaşa yardımını qadağan etmişdir. Maraqlıdır ki, 907-ci düzəlişdə məhz Azərbaycan işğalçı tərəf kimi göstərilirdi.
Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin təminatı təşkil edən enerji məsələsində dünyanın enerji nəhəngləri ilə aparılan danışıqların nəticəsiz qalması iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi perspektivinin önünü tıxayırdı.
AXC rəhbərliyinin məsuliyyətsiz bəyanatlarının nəticəsi olaraq qonşu ölkələrlə münasibətlər gərginləşmişdi. Gürcüstanda Zviad Qamsaxurdıya faktiki olaraq azərbaycanlıların etnik təmizləmə siyasətini yürüdükdü ki, Ermənistan və Dağlıq Qarabağdan olan qaçqınlara əlavə olaraq ölkəmizə Gürcüstandan azərbaycanlıların böyük axını başlamış-

di.
Cənubi Azərbaycan məsələsi ilə bağlı AXN-nin rəhbərliyinin məsuliyyətsiz bəyanatlarının nəticəsi olaraq İran ilə münasibətlər son dərəcə gərginləşmiş və İranın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyi Ermənistanın xeyrinə dəyişmişdi.
AXC rəhbərliyinin o illərdə Azərbaycanın siyasətini reallaşdırmaq üçün qərar verdiyi Çini narahat edən bəyanatlar məsələsi xarici siyasətdə ölkənin problemləri qarşılaşmasına səbəb olmuşdur.
Bütün bunlara əlavə olaraq erməni lobbisinin müntəzəkli fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan informasiya mühərri-bəsində də təəcir olunmuş vəziyyətdə qalmışdı.
Ölkənin müstəqilliyinin itirilməsi ilə üzvləşdiyi bir şərəitdə AXC hakimiyyəti xalqın ısrarlı tələbləri ilə, çıxış yolunu yeganə xilaskar kimi Heydər Əliyevə Naxçıvandan Bakıya dəvət etməkdə gördü.
Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasından sonra milli bərs və inkişaf dövrü.

yaraq, pandemiyaya görə bunların sayı 50 minə çatıb. Çünki karantin rejiminə uyğun olaraq bəzi müəssisələr fəaliyyətini dayandırdı və bu da işsizlərin sayını artırdı. Buna görə də Prezident bölgələrdə tələbat yaranarsa, bu çətin dövrdə insanları müxtəlif işlərlə təmin edilməsinə diqqət artırmağı tapşırırdı. Bundan əlavə 600 min insana iki ay ərzində hər ay 190 manat birdefələk vəsait verilməsini tapşırırdı. Beləliklə, pandemiya dövründə işsiz kimi qeydiyyata alınan 600 min vətəndaşa iki ay müddətində yaşayış minimumu həcmində (190 manat) birdefələk müavinətinin verilməsi nəzərdə tutuldu. O cümlədən, Lerik rayonu ərazisində aprel ayında 3000 nəfərdən çox sakinə "Azərpoçt" MMC-nin Lerik Filialı tərəfindən 190 manat birdefələk müavinət verilmiş, həmin 190 manat birdefələk müavinət alan vətəndaşlara müvafiq banklar tərəfindən may ayı üçün müavinətlərinin plastik kartlarla verilməsi həyata keçirilir.
Xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar Heydər Əliyev Fondu və digər təşkilatların göstərdiyi 4 minə yaxın ərzaq bağlamaları ehtiyacı olan imkansız ailələrə çatdırılmışdır.
Əmək qabiliyyətli ailə üzvlüyün formal sektordakı işləməsi tələbi əsas şərtlərdən olan ünvanlı dövlət sosial yardım proqramının ehtat dairəsi pandemiya dövründə genişlənməmiş, cari ilin aprel ayı daxil olmaqla rayon ərazisində yaşayan 601 ailə (2437 ailə üzvü) də bu proqramla cəlb edilmişdir. Digər tərəfdən rayonda pensiya, müavinət və təqaüd alan 11296 şəxsə ödənişlərinin davamlılığını təmin edilir.

İctimai işlərə cəlb edilmiş vətəndaşların plastik əmək haqqı kartları müvəkkil banklar tərəfindən hər bir vətəndaşın şəxsinə özünə təqdim edilməsi həyata keçirilir. 2020-ci ilin birinci rübündə pandemiya ilə əlaqədar özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində təlimlərə rayon sakinləri cəlb edilməmiş, pandemiya dövrü bitdikdən sonra təlimlərin keçirilməsi və aktivlərinin verilməsi davam etdiriləcəkdir.
Cari ilin aprel ayının 17-də Prezident cənab İlham Əliyev keçirdiyi video-bəlağatı formatında iclasdakı çıxışında ödənişli ictimai işlərə də toxundu. İlin əvvəlində 37 min ödənişli iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulduğuna baxma-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonunun Saray qəsəbəsində quraşdırılan üç modul tipli xəstəxananın açılışındakı çıxışında vətəndaşlarımızın sağlamlığının proritət məsələ olduğunu bir daha bəyan etdi

Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə 9 iyun 2020-ci il tarixində Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonunun Saray qəsəbəsində quraşdırılan üç modul tipli xəstəxananın açılışında karantin tədbirləri ilə bağlı ölkə rəhbəri bütün vətəndaşları bir daha böyük məsuliyyətə və nizam-intizam çağırışdır. Cənab Prezident çıxışında bildirmişdir ki, Azərbaycan vətəndaşları koronavirus pandemiyası ilə bağlı bizim bütün addımlarımızı dəstəkləyirlər. Halbuki aydın məsələdir ki, pandemiya insanların normal həyat tərzinə təsir edib, mənfəi təsir edib. İnsanlar üyşədikləri həyat tərzindən müəyyən dərəcədə uzaqlaşmışdır. Məhdudiyatlar var, eyni zamanda, artıq yeni məhdudiyatlar da ortaya qoyulur. Ancaq Azərbaycan vətəndaşları bilirlər ki, bu məhdudiyatların əsas səbəbi insanları qorumaqdır.

Mənim üçün birmənalı qaydada tərəddüdsüz insanın sağlamlığı həmişə birinci yerdə olub. Koronavirus pandemiyası başlayandan bu günə qədər Azərbaycan dövləti çox böyük məsuliyyət götürüb, ilk növbədə, ölkə daxilində. Çünki iki seçim var idi - ya iqtisadiyyatı xilas etmək, ya da insanların sağlamlığını. Şəxsən mənim üçün birmənalı qaydada tərəddüdsüz insanların sağlamlığı həmişə birinci yerdə olub, o cümlədən pandemiya dövründə. Ona görə də biz şüurlu şəkildə, bunun iqtisadi fəallığımızı mənfəi təsir göstərəcəyini bilərək məhdudlaşdırıcı addımlara getdik. Bizim əsas vəzifəmiz insanların bu xəstəlikdən qorunması, onların həyatını xilas etməkdir. Əlbəttə ki, itkilərimiz də olub, amma bəzi ölkələrlə müqayisədə Azərbaycanı vəziyyəti qat-qat yaxşıdır. Bu, onu göstərir ki, düşündüyümüz siyasət, xalqa iqtidar arasında birlik, dövlətin addımlarına yüksək inam olan yerdə nəticə də olur.

Qabaqlayıcı bütün tədbirlər ehtəz edilmişdir, biz ən çətin vəziyyətdə hazır olmaq üçün bütün imkanlarımızı səfərbər etmişik. Bu məqsədlə yeni laboratoriyalar alınıb. Dövlət başçısı bildirib ki, hazırda laboratoriyaların sayı 20-dən çoxdur. Koronavirus xəstələrinin müalicə etmək üçün bizim ən qabaqcıl xəstəxanalar ayrılıb, onlara təqdim edilmişdir, o cümlədən "Yeni klinika" - bizim ən gözəl, ən müasir xəstəxanamız və digər xəstəxanalar. Bu xəstəxanaların sayı 20-dən çoxdur. Eyni zamanda, hesab edirəm ki, karantin şəraitində qalan vətəndaşlar üçün də dünya miqyasında Azərbaycan xüsusi şərait yaradılıb.

Azərbaycan dünya miqyasında nadir ölkələrdəndir ki, koronavirusa yoluxan bütün xəstələr tibbi müəssisələrdə müalicə alır. Dövlət başçısı vurğulayıb ki, dünya praktikası tam başqadır. Bir çox ölkələrdə xəstələri simptomuz keçirənlər, xəstəliyə düşər olmuş insanlar ev şəraitində müalicə alırlar, onları heç xəstəxanalara da qəbul etmirlər. Əlbəttə ki, bu, onların sağlamlığına təhlükə yaradır. Azərbaycanda koronavirusdan ölənlərin sayının az olmasının səbəblərindən biri də məhz odur ki, yoluxmuş bütün xəstələr tibbi müəssisələrdə qəbul edilir və onlara lazımı xidmət göstərilir.

Önəyici tədbirlər alınır və koronavirusla mübarizənin bazası gücləndirilir. Ölkəmizdə modul tipli üç xəstəxana açılıb. Bu xəstəxanalarda koronavirus xəstələri müalicə olunacaq və beləliklə, koronavirusla bağlı mübarizədə növbəti önəmli addım atılır. Mayın 7-də açılış mərasimində deyirdim ki, bu xəstəxanaların sayı 10-a çatmalıdır. Ümid edirəm ki, yaxın gələcəkdə - təxminən ayın sonuna qədər qalan 6 xəstəxana da istifadəyə veriləcəkdir. Beləliklə, bizim əlavə iki min çarpayımız olacaqdır və bu, koronavirusla bağlı mübarizədə

imkanlarımızı daha da genişləndirəcək.

Koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə özəl sektorla əməkdaşlıq davam edir. Pandemiya qarşı mübarizədə 10 xəstəxana tikilməlidir, bunların 4-nü özəl sektor öz vəsaiti hesabına inşa edəcək. Beləliklə, dövlətin üzərində yük bir qədər azalır. Özəl sektorun nümayəndələrinə və eyni zamanda, adi vətəndaşlara koronavirus dövründə göstərdikləri maliyyə dəstəyinə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bildiyiniz kimi, mənim təşəbbüslə Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu yaradılıb və ilkin olaraq Prezidentin ehtiyat fondundan bu fonda 20 milyon manat vəsait ayrılıb. Sahibkarlar və adi vətəndaşlar hesabına fonda yığılmış məbləğ 100 milyon manatı ötüb. Bu, bir daha onu göstərir ki, xalqımız çətin dövrdə birləşə, həmrəylik və birlik göstərə bilər. Ona görə mən özəl sektorun bu işlərdə fəal rolunu dəstəkləyirəm.

Karantində qalanlara hər cür şərait yaradılır. Dövlət bunun üçün bütün imkanlardan maksimum istifadə edir. Hesab edirəm ki, karantin şəraitində qalan vətəndaşlar üçün də dünya miqyasında Azərbaycan xüsusi şərait yaradılıb. Çünki onlar 4-5 ulduzlu otellərdə, eyni zamanda, Atletlər Kəndində yerləşdirilib və karantin rejimində olan ən çox insan Atletlər Kəndində yerləşdirilib. Minlərlə insan xaricdən təxliyə edilib və bu proses davam etdirilir, təbii ki, qrafik üzrə. Orada da bütün işlər müntəzəkli qaydada görülməlidir.

Xaricdə qalan vətəndaşlarımız da hər zaman diqqətimizdədir və onların ölkəyə gəlməsi üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə edilir. Xaricdə qalan və Azərbaycanla gəlmək istəyən vətəndaşlarımız üçün xüsusi portal yaradılıb. Vətəndaşlar o portaldakı qeydiyyatdan keçirlər, növbəlik prinsipi əsasında dövlət hesabına ölkəmizə gətirilir. Yeni, bütün şərait yaradılıb ki, Azərbaycan vətəndaşları dövlət tərəfindən qayğı ilə, diqqətlə ehatə olunsun. Hesab edirəm ki, bu günə qədər görülmüş işlər və işlərin nəticələri məhz bu siyasətin təzahürünü əks etdirir. Təsəffü deyil ki, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın koronavirusla bağlı mübarizə metodları təqdirilə qarşılıq. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı Azərbaycanı bu sahədə nümunəvi ölkə adlandırıb, özü də bir neçə dəfə.

Pandemiya mübarizədə həkimlər ön xəttədir və tibbi personal dövlətin qayğısını hiss edir, onlar bu çətin günlərdə vətəndaşlarımızın sağlamlığı üçün çalışırlar. Xüsusilə həkimlərin fəaliyyətini, fədakarlığını qiymətləndiririk. Azərbaycan xalqı həkimlərin fədakarlığına çox yüksək qiymət verir. Mən də bir daha bütün həkimlərə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Onlar öz heyatlarını risk altına atırlar. Onlar ayaqları öz aile üzvlərini görə bilmirlər və çox ağır şəraitdə xüsusi geyimlərdə gecə-gündüz xəstələrin yanındadırlar, onların həyatını xilas edirlər. Bizdə ölüm səviyyəsinin çox aşağı olması, ilk növbədə, həkimlərin peşəkarlığı, fədakarlığı hesabındadır.

Azərbaycan koronavirus pandemiyasına qarşı sadəcə regionda öndə gələn dövlət deyil, eyni zamanda inkişaf etmiş bir sıra dövlətlərdən daha hazırlıqlıdır. Bir neçə inkişaf etmiş ölkə var ki, orada ölənlərin sayı bizdə yoluxanların sayından çoxdur. O inkişaf etmiş ölkələr ki, orada səhiyyə sistemi həmişə etalon, bir nümunə hesab edilmişdir. Bəzi inkişaf etmiş ölkələrdə, o ölkələrdə ki, əhəli bizimlə təxminən eynidir, on mənə yaxın insan ölüb. Bizdə isə sadəcə yoluxanların sayı 8 minə qədərdir. Ona görə bizdəki yanaşma ən düzgün, ən

humanist yanaşmadır. Hər bir yoluxmuş insana tibbi xidmət göstərilir və bu istiqamətdə əlavə addımlar atılacaq.

Koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə artıq bəzi məhsullar Azərbaycanda istehsal edilir. Pandemiya qarşı mübarizədə sənaye imkanlarımızdan da istifadə etdik. Qısa müddət ərzində tibbi maska müəssisələri fəaliyyətə başladı. İki müəssisə indi fəaliyyətdədir. Dezinfeksiya vasitələri artıq Azərbaycanda istehsal olunur. Eyni zamanda, Azərbaycanda həkimlər üçün xüsusi geyimlər, kombinezonlar istehsal olunur. Həmçinin biz tibbi maskaların xaricdən də idxal edirik. Çünki tələbat artır və tələbatın artması bilavasitə məhdudlaşdırıcı tədbirlərlə bağlıdır. Biz mübahidə edirik ki, vətəndaşlar son günlər tibbi maskalardan daha çox istifadə edirlər. Bir daha demək istəyirəm ki, bu, qapalı şəraitdə mütləqdir. Mən bütün qapalı yerlərdə tibbi maskadan istifadə etməyə və hər kəs də qapalı şəraitdə tibbi maskadan istifadə etməlidir - ictimai nəqliyyatda, ofislərdə, alış-veriş mərkəzlərində.

Azərbaycan cəmiyyəti pandemiya qarşı mübarizədə əsasən qayda və qanunlara əməl edir, sağlamlıqlarını qoruyur. Bütövlükdə deyə bilərəm ki, Azərbaycan cəmiyyəti çox böyük məsuliyyət, nizam-intizam göstərir. Şənbə-bazar günlərində xüsusi karantin rejimi bunu göstərir, qayda pozuntuları çox cüzi sayda olmuşdur. Bu, onu göstərir ki, vətəndaşlar məsuliyyəti dərk edirlər. Ancaq hər bir vətəndaş bunu dərk etməlidir. Çünki bir məsuliyyətsiz vətəndaş yüz nəfəri yoluxdurur, onların və özünün həyatını risk altına ata bilər.

Koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə Azərbaycanın təklifləri diqqətə alınır. İndiyə qədər bu məqsədlə Azərbaycan təşəbbüsü ilə videokonferans formatında bir neçə beynəlxalq tədbirlər keçirilib. Eyni zamanda, biz Qoşulmama Hərəkatının üzvlərini, ilk növbədə, müraciət edərək təklif etdik ki, BMT Baş Assambleyasının COVID-19 ilə bağlı xüsusi sessiyası keçirilsin. Bu dəstəyi biz aldıq. Qoşulmama Hərəkatının üzvləri bu təşəbbüsümüzü yekdilliklə dəstəklədilər və ondan sonra biz BMT Baş Katibinə, - o, Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşündə öz sözünü deməmiş, müraciətini səsləndirmişdi, - müraciət etdik və indi cavab gözləyirik. Hesab edirəm ki, indiki şəraitdə dünya birliyinin bu məsələ ilə bağlı vahid mövqeyindən çıxış etməsi zəruridir. Bütün dünya birliyini birləşdirən təşkilat Birliyi və digər beynəlxalq təşkilatlar. Ona görə biz belə təkliflə çıxış etdik və ümid edirik ki, bu, müsbət qarşılıq.

Bu çətin şəraitdə Azərbaycan sadəcə öz problemlərini həll etmir, eyni zamanda başqa dövlətlərə də yardım edir. Bəzi ölkələr humanitar məsələlərdə də özlərini elə apardılar ki, sonra yəqin utandırlar. Bəzi ölkələr təşviş içində idi. Biz bəzən vəsaitlə aldığımız tibbi avadanlığı götürməkdə çətinlik keçirdik. Ona görə indiki şəraitdə hesab edirəm ki, dünya birliyi vahid mövqeydən çıxış etməlidir. Bununla paralel olaraq, biz fərdi qaydada 14 ölkəyə humanitar yardım göndərdik. O ölkələr ki, buna onları ehtiyacı var və bizə müraciət etmişdilər. Eyni zamanda, biz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına Azərbaycan fərdi qaydada iki dəfə ianə veribird və beləliklə, Azərbaycan beynəlxalq təşkilat vasitəsilə 29 ölkəyə humanitar yardım göstərib.

Cənab Prezidentin Tərtər və Ağcabədi rayonlarında həyata keçirdiyi açılışlar zamanı maskadan istifadə etməsi hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün nümunə olmalıdır

Hökumətin pandemiyanın ilk günlərindən qəbul etdiyi qərarlar və karantin rejiminin tətbiqi nəticəsində vəziyyəti nəzarət altında saxlamaq mümkün olmuşdur. Məhz bu səbəbdən karantin rejimindən mərhələli çıxmaq planı həyata keçirilməsinə ərtəq başlanılmışdır. Lakin karantin rejiminin yumşadılması vətəndaşlarda arxayınçılıq, özünün sağlamlığına biganəlik yaratmışdır. Bunun nəticəsidir ki, vətəndaşların əksəriyyətinin son zamanlar karantin rejiminə əməl etməməsinə görə, yoluxanların sayında kəskin artım olmuş, yoluxanlarla sağalanların sayı arasında ciddi fərq yaranmışdır. Bu da karantin rejiminin yenidən sərtləşdirilməsinə labüddədir.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın tələb və tövsiyəsi ilə həftə sonlarında vətəndaşların çölə çıxmasının qadağan olunması, fəaliyyətinə icazə verilmiş ticarət müəssisələri, obyektlerin, apteklərin belə 2 gün ərzində bağlanması haqqında qərarın qəbul edilməsi insanların sağlamlığını qorumaq məqsədini daşıyır.

Prezident cənab İlham Əliyevin 03 iyun 2020-ci il tarixində Tərtər və Ağcabədi rayonlarında həyata keçirdiyi açılış zamanı maskadan istifadə etməsi hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün nümunə olmalıdır.

Hər bir vətəndaş öz şəxsi məsuliyyətini hiss etməli, Operativ Qərargahın tələb və tövsiyələrinə riayət etməlidir.

Prezident İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər Olimpiya İdman Kompleksinin açılış zamanı bir qrup idmançılar qarşısında çıxışında olduqca vacib məqamlara toxunub

(Əvvəlki 1-ci səhifədə)

AŞPA-nın 324 əsas üzvü olsa da, müzakirələr zamanı əksər hallarda ümumi sayın 1/3 və ya daha aşağı hissəsi plenar iclaslarda iştirak edir. Məsələn, AŞPA-nın bu ilin yanvarın sonlarında keçirilən qış sessiyasında Assambleyanın monitorinq proseduru ilə bağlı tərəqqi hesabatının səsverməsində 69 deputat, son vaxtlar AŞ-nin əsas müzakirə mövzularından biri olan yeni komplementar prosedurla bağlı qətnamənin səsverməsində isə 163 deputat iştirak edib.

AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA ikili standartların ən geniş vüsət aldığı regional platformadır və təəssüf ki, Azərbaycan bu yanaşmanın əsas hədəflərindən biri olmaqda hələ də davam edir. Təxminən 20 ildir ki, siyasi sifariş icra edən bir sıra şəxslər AŞPA tribunasından ölkəmizə qarşı əsassız tənqidlər və böhtan səsləndirmək üçün istifadə etməyə cəhd edirlər.

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

● AŞPA-nın fəaliyyətinin bəşəri dəyərlərlə və beynəlxalq hüququn prinsipləri ilə üst-üstə düşməyini, ikili standartlar nümunəsinə rast gəldiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev belə davam edib:

Operativlik əsas şərtidir

Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Rövsən Bağirovun sədrliyi ilə taxıl zəmilərində, biçilmiş otlaq sahələrində, habelə meşə fondu ərazilərində yanğın hadisələrinin qarşısının alınmasına dair rayon icra hakimiyyəti başçısı yanında fəaliyyət göstərən qərargahın üzvlərinin və ərazi icra nümayəndələrinin iştirakı ilə videokonfrans formatında iclas keçirildi

Rayon icra hakimiyyəti başçısının sədrliyi ilə taxıl zəmilərində, biçilmiş otlaq sahələrində, habelə meşə fondu ərazilərində yanğın hadisələrinin qarşısının alınmasına dair rayon icra hakimiyyəti başçısı yanında fəaliyyət göstərən qərargahın üzvlərinin və ərazi icra nümayəndələrinin iştirakı ilə videokonfrans formatında iclas keçirildi. Videokonfrans vasitəsi ilə keçirilən iclasda rayon icra hakimiyyətinin başçısı Rövsən Bağirov çıxış edərək bildirdi ki, son günlər qabaqlayıcı təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi və digər səbəblərdən biçilmiş otlaq sahələrində yanğın hadisələri baş verir. Qarşıdan gələn isti yay günlərində biçilmiş taxıl zəmilərində, otlaq sahələrində, habelə meşə fondu ərazilərində yanğınların baş verməməsi və qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi üçün Kənd Təsərrüfatı, Ekologiya və Təbii Sər-

vetlər və Fövqəladə Hallar nazirliklərinin yerli qurumlarının, hüquq mühafizə orqanlarının, icra hakimiyyəti başçısının inzibati ərazi dairələrinin və digər aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərindən ibarət xüsusi qərargah yaradılmışdır. Burada iştirak edən hər bir qərargah üzvi, biçilmiş taxıl zəmilərinin, o cümlədən həmin sahələrin yüksək gərginlikli hava elektrik ötürücü xətlərinin mühafizə zonalarında yerləşən hissələrinin şumlanması, habelə meşə yanğınlılarına qarşı mineral zolaqların çəkilməsi, meişət və sənaye tullantılarının həmin ərazilərə atılmaması bərdə əhali arasında, ilk növbədə fermerlər və torpaq mülkiyyətçiləri ilə geniş izahat işlərinin aparılmasına təmin etməlidir. Həmçinin rayon icra hakimiyyətinin başçısı qeyd etdi ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının oddan qorunması

rin və ümumilikdə hər birimizin əsas vəzifəsidir.

İclasda qərargah üzvlərindən rayon icra hakimiyyəti başçısının birinci müavini Cəlil Baxşiyev, başçının müavini, rayon fəvqəladə hallar komissiyasının sədri Habil Məlikov, rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının Ərazi idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Əlipənah Bayramov, Lənkəran Regional Meşə Təsərrüfatının müdiri Fizuli Məmmədov, Lerik Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin direktoru Mahmud Zahidov, rayon dövlət yanğın təhlükəsizliyi xidmətinin rəisi İlkin İbrahimov, Lerik rayon polis şöbəsinin rəisi müavini Müşviq Həsənov çıxış edərək, ot biçini və taxıl yığımi başlayan vaxtdan qurtaranadək təsərrüfat rəhbərləri ilə yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl olunması üçün kənd təsərrüfatı işçiləri, vətəndaşlar arasında müvafiq maarifləndirmə işləri aparılmasının vacibliyini qeyd etdilər, bu istiqamətdə qarşıda duran vacib məsələləri diqqətə çatdırdılar. Bilərəkdən yanğın hadisəsi törədərək təbiətə və torpağın münbit qatına ziyan vuran şəxslərin müəyyən edilərək bərdələrində inzibati qaydada tədbirlərin görülməyini bildirdilər.

Sonda rayon icra hakimiyyətinin başçısı R. Bağirov iclasda iştirak

tek yanğından mühafizə orqanları əməkdaşlarının deyil, həm də aqrar sahədə, o cümlədən fermer təsərrüfatında çalışan bütün əməkçilərin - təsərrüfat başçıları, traktorçuların, kombaynçıların, mexanizatorların, mexaniklərin, sürücülə-

edən hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərlərinə tapşırıd ki, qeyd olunan tələbləri pozan şəxslər bərdə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada ciddi tədbirlər görsünlər.

Azərbaycanın Lənkəran bölgəsində çay bitkisinin bioekoloji xüsusiyyətlərinə, məhsuldarlığına və keyfiyyətinə ekoloji şəraitin təsiri

Cahani Nüsrətzadə, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Nazirində Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Doktorantı

Hər birimiz məlumdur ki, Çay bitkisinin yayılması və inkişafı torpaq-iqlim şəraitindən çox asılıdır. Onun klassik becərilmə arealı 420 şimal en dairəsindən 240 cənub en dairəsi arasında yerləşən qurşaqdır, yeni şimal yarımkürəsində Qafqazın Qara dəniz sahilləri, Türkiyə, Gürcüstan, Yaponiyanın orta və cənub bölgəsi, cənubdan Braziliyanın cənubu ilə cənub-şərqi Afrika sərhədləridir. Dünyada daha çox çay istehsal edən ölkələr Çin, Hindistan, Şri-Lanka, İndoneziya, Türkiyə və Yaponiyadır.

Ölkəmizin təbii torpaq iqlim şəraiti əsasən isti, quru və subtropik olmasına ilə seçiyələnir. Subtropik iqlim şəraiti məhsul əldə etmək istəyiriksə, daima bunları nəzərdə saxlamalıyıq. Dünyada ən yaxşı çayın Hindistanda dəniz səviyyəsindən 1500 m yüksəklikdə bitdiyini hamımız yaxşı bilir. Hindistanda dəniz səviyyə-

qeyd etmək istərdim ki, 210 vegetasiya günü ərzində Professor F.A. Quliyevin rəhbərliyi altında Lənkəran ərazisində çay 10-12 dəfə yığılır. Burada çay bitkisinin becərilməsi daha intensiv üsullarla aparılır.

Biz bilir ki, Lənkəran regionunda Aralıq dənizi tipli mülayim-isti rütubətli subtropik iqlim mövcuddur. Bu iqlim çayın yumşaq rütubətli, yayın isti və quru keçməsi ilə seçiyəvidir. Çay bitkisi bu regiona daha tez uyğunlaşır, burada müvafəqiyyətli becərilir və daha yaxşı məhsul verə bilir. Bunun üçün Lənkəran-Astara bölgəsinin özünəməxsus xüsusiyyətlərini nəzərə alıb, çay bitkisindən yüksək yaşıl yarpaq məhsulu əldə etmək üçün onun elmi əsaslarla hertərəfli araşdırılması yüksək və sabit məhsul almaq yollarının öyrənilməsi vacibdir. Çay bitkisinin ekilməsi qaydaları çərçivəsində aparılmalı və ətraf mühitə xüsusi diqqətlə yanaşılmalıdır. Hər xırda nüans diqqətdə saxlanılmalıdır. Çünki çay bitkisinin torpağın aqrotexniki xarakteristikasına, torpağın fiziki xassələrinə, dəniz səviyyəsindən hündürlüyə, iqlim göstəricilərinin xarakterik nişanələri olan temperatura, yağın- tının miqdarına, havanın rütubətliyinə, günəşli günlərin sayına, küləyin sürətinə görə məhsuldarlığı və keyfiyyəti müxtəlif olur. Biz əgər keyfiyyətli məhsul əldə etmək istəyiriksə, daima bunları nəzərdə saxlamalıyıq.

Dünyada ən yaxşı çayın Hindistanda dəniz səviyyəsindən 1500 m yüksəklikdə bitdiyini hamımız yaxşı bilir. Hindistanda dəniz səviyyə-

hektarda məhsuldarlıq kimi göstəricilər aiddir. Odur ki, tədqiqat sahələrində olan çay kollarnın biometrik ölçülərinin öyrənilməsi çox vacibdir.

İşin aparılması üçün təcrübə sahələrində ayrı-ayrılıqda yarpaqların normal böyüməsi, inkişafı, həmçinin yüksək məhsuldarlığın əldə edilməsi üçün yarpaq aparatı qorunub saxlanılmalıdır. Məlumdur ki, yarpaq bütün növ bitkilərdə əsas vegetativ orqanlardan biridir. Çay bitkisində isə yarpaq ikiqat önəmlidir. Digər bitkilər yarpaq aparatı vasitəsi ilə əsas fizioloji proses-fotosintez (assimilyasiya), tənəffüs və transpirasiyanı həyata keçirir. Çay bitkisinin isə əsas orqanı yarpaqdır. Yarpaqda gedən mürəkkəb biokimyəvi və fizioloji proseslər nəticəsində ona torpaqdan daxil olmuş azot, fosfor, kalium və s. maddələr havadan daxil olmuş karbonla birləşərək karbohidratlar, yağlar, zülal, amin turşusu, vitaminlər və s. üzvi birləşmələr əmələ gətirir. Əmələ gəlmiş bu birləşmələr bitkinin normal böyüməsinə, inkişafına və bol məhsul verməsinə sərf olunur. Yarpaqda toplanmış qida maddələrinin hesabına keyfiyyətli çay yarpağı alınır. Beləliklə, 2019-cu ildə müxtəlif iqlim şəraitində Lənkəran rayonunun Xanbulan kəndində (Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Çayçılıq Filialında) və Lerik rayonunun Hücü kəndində yerləşən çay kollarnın yarpaqları üzərində müşahidələrin aparılması. Aparılmış müşahidələrdən əldə olunmuş məlumatlar cədvəllərdə qeyd edilmişdir. Gələcək illərdə də bu məlumat-

sindən yüksəklik artdıqca fermerlər əsasən çin çay növünün ekilməsinə daha çox üstünlük verirlər. Respublikamızda da əsasən çin çay növü geniş yayılmışdır. Respublikamızda çay plantasiyaları əsasən dəniz səviyyəsindən +20 və 100 m aralığında yerləşir. Götürdüyümüz təcrübə stansiyaları Lənkəran rayonunun Xanbulan kəndində (Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Çayçılıq Filialında) dəniz səviyyəsindən 25 m hündürlükdə, sarı podzollu, podzollu torpaqlarda, dəniz sahilində, digər təcrübə sahəmiz isə Lerik rayonunun Hücü kəndində dəniz səviyyəsindən 557 m hündürlükdə, dağ-meşə sarı torpaqlarında, dağ yamağında, talalarda yerləşir. Təcrübə stansiyalarının hər birində torpaq tipləri, dəniz səviyyəsində yüksəklikləri, əraziyə düşən yağının miqdarı, küləyin sürəti, günəşli günlərin sayı, intensivliyi bir-birindən olduqca fərqlidir. Tədqiqat işimizdə Lənkəran bölgəsində dəniz səviyyəsindən hündürlüyün, spesifik iqlim göstəricilərinin, təbii amillərin müxtəlifliyinin, torpaq mühitinin ətraf mühitin çay bitkisinin bioekoloji xüsusiyyətlərinə, məhsuldarlığına, çay yarpağının keyfiyyətinə təsiri öyrənilməkdədir. Bununla yanaşı dağlıq rayonu şəraitində çayçılığın iqtisadi səmərəliliyinin aydınlaşdırılmasına imkan verəcək və bu ərazidə yaşayın sakinlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına köməklik göstərəcəkdir.

Müasir sənayedə çay bitkisində məhsul istehsalının artırılmasında və istehsal olunan çay yarpağının əmtəəlik keyfiyyətinin yüksəldilməsində formasiya və regiona uyğunlaşdırma problemi böyük əhəmiyyət kəsb etməkdədir. Bu baxımdan tədqiqat illərində xəstəliyə davamlı, vegetasiya müddəti ərzində yaxşı və keyfiyyətli məhsul verən, ətraf mühit şəraitinə tez uyğunlaşan çay formasiyalarının bioloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi əsas aparıcı istiqamətlərdən biridir. Bu ölçülərə vegetasiyanın əvvəlində və sonunda kollarn hündürlüyü, çətinliyin diametri, həcmi, buğumarası məsafə, 1 kolda çay yarpağı qr-la,

lar daha da dəqiqləşdirilərək, qeyd ediləcəkdir.

Çay bitkisinin məhsuldarlığı göstəriciləri əsasən torpaq məhsulunun reaksiyasından, torpaq tiplərinin mexaniki tərkibi və aqrokimyəvi xüsusiyyətlərindən, iqlim göstəricilərinin xarakterik nişanələri olan temperaturdan, yağının miqdarından, havanın rütubətliyinə, günəşli günlərin sayından, küləyin sürətindən, dəniz səviyyəsindən hündürlükdən və s. səbəblərdən asılıdır. Çay bitkisinin məhsuldarlığının təyin olunması yuxarıda qeyd etdiyim təsirlərdən asılı olaraq apreil ayının əvvəllərində başlayaraq oktyabrın axırlarına kimi davam edir. Çay yarpağının yığıma hazır olması bir zoğ üzərində olan fleşlərin sayından və boy göstəricilərindən bəlli olur. Çay yarpağının məhsuldarlığını və keyfiyyətini təyin olunması üçün çay kolu üzərində normal və kar fleşlərin miqdarını və kar fleşlərin miqdarını və xanmalda (yarpaqlarda) tanin və ekstraktiv maddələrin miqdarını %-lə təyin etmək lazımdır. Formasiyaların məhsul yığımi zamanı keyfiyyət göstəriciləri öyrənilməlidir. Bu baxımdan tədqiqat illərində çay bitkisi üzərində normal və kar fleşlərin miqdarını və xanmalda (yarpaqlarda) tanin və ekstrativ maddələrin miqdarını %-lə təyin etmək də işimizin əsas göstəricilərindən biridir. Biz aparığımız tədqiqat işləri nəticəsində 2019-cu ildə hər iki təcrübə sahəsində çay kolu üzərində normal və kar fleşlərin miqdarını %-lə təyin etmiş, müxtəlif iqlim şəraitində çay kolunun 0.25 m²-də fleşlərin növünün, kütləsinin və sayının öyrənilməsinə heyat keçirmişik. Bunu xüsusilə qeyd etmək istərdim ki, son illərdə cənab Prezidentimiz, biz gənclərin sevimli dostu İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə hörmətli nazirimizin İnam Kərimovun rəhbərliyi altında kənd təsərrüfatı sahəsi heç bir dövrdə olmadı kiçik inkişaf edir. Biz gənclər də bundan ibarətlənərək doğma Aqrar Universitetimizdə öyrəndiyimiz bilikləri daha da təkmilləşdirərək kənd təsərrüfatı sahəsinin inkişafına öz töhfəmizi verməyə çalışırıq.

Dağ yolları görkəmini dəyişir

Lerik rayonunda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar uzun illər unudulmuş dağ kəndlərinin, xüsusilə də yolların görkəmini dəyişmişdir. Cənab Prezidentin sərəncamları ilə yol infrastruktur layihələrinin icrası kənd sakinlərini hədsiz sevindirmişdir. Onlar narahət, darsıqal, pəncəli yolları əvəzləmiş, asfalt yollarla rahat hərəkət etdikcə, vaxtında mənzil başına çatdıqca dövlətin diqqət və qayğısından böyük sevinc hissi ilə razı qaldıqlarını bildirirlər. Müasir tələblərə cavab verən yollar Lerik rayonunun davamlı inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Cənab Prezidentin yürütdüyü siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, onun problemləri, onun xoşbəxtliyi dayanır.

Dövlət səviyyəsində yeni yolların çəkilməsi ilə əlaqədar **52 nömrəli Yol İstismarı MMC-nin direktoru Elxan Əliyevə müraciət etdik.** E.Əliyev təcrübəli yol mühəndisidir. Lerikin çətin keçilən dağ yollarını daim işlək vəziyyətdə saxlamağa çalışır. O, deyir:

- Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına uyğun olaraq Lerik rayonunda yol infrastruktur layihələri uğurla həyata keçirilir. Son illərdə on minlərlə əhəlinin yaşadığı Lerikin 4 ərazisindəki köhnə yollar müasir yola çevrilib, 56 kilometrlik Lerik-Lənkəran şose yolu əsaslı şəkildə yenidən çəkilib, yol genişləndirilib, körpülər təzələnilib, yola yeni asfalt örtüyü çəkilib. Aktiv sürüşmə zonalarında torpaq uçqunlarının qarşısını almaq üçün beton sədlər çəkilib. Lerik-Qosmalian-Kəlvəz, Piran-Hamarat-Vijaker, 50-ci kilometr-Şingəduvan-Xanagah, Lerik-Şinəbəd-Orand-Nuravud-Zərdəbərə avtomobil yolları təzədən qurulmuşdur. Körpü və sünü qurğular inşa olunmuşdur. Həmin yollara keyfiyyətli asfalt çəkilmişdir. Bu yolların rahatlığı əhalini razı salır, məsafəni qısaldır və vaxt itkisinin qarşısını alır. Ən əsası, müxtəlif təyinatlı yüklərin daşınması işini asanlaşdırır. Bir sözlə, rahat yol iqtisadiyyatın şah damarı, inkişaf deməkdir.

- Mükünsə, Şingəduvan yolu bərdə məlumat verin. Axı yol ustaları burada xeyli təmir-bərpa işləri görmüşlər.

- Xanagah kəndi istiqamətində çəkilən yolun uzunluğu 36 km-dir. Bu yolun çəkildiyi ərazilərdə təbii sürüşmə yerləri var. Həmin ərazilərdə çoxlu çalalar əmələ gəlib, asfalt örtük bəzi yerlərdə dağılıb. Avtomobil yolunun saxlanması və cari təmirin həyata keçirilməsi, neqliyyət vasitələrinin fasiləsiz hərəkətinin təmin edilməsi, sərnişinlərin mənzil başına vaxtında çatdırılması üçün üzərində düşən vəzifə çətin və olduqca lazımdır. Müasir dövrü yolsuz və neqliyyat-

sız təsəvvür etmək çətinidir. Ona görə də məsuliyyətimizi artırmış. İşimizə cavabdehik. Cənab Prezident İlham Əliyev rayonumuza böyük diqqət və qayğı göstərir. Biz göstərilən etimadı doğrultmaq, sosial-iqtisadi inkişafın üzərində düşən vəzifəsini layiqincə icra etmək üçün var qüvvəmizlə çalışırıq. Zəfər İsmayilov MMC-nin baş

mühəndisidir. O, yolların daim işlək vəziyyətdə olması üçün əlindən gələni əsirgəmir. Lerik-Lənkəran yolunda görülən işlər, yağışlar nəticəsində yaranmış uçqunların aradan qaldırılması haqqında məlumat verərək deyir:

- Lənkəran-Lerik avtomobil yolunun 17-23-cü km, 27-32-ci km, 35-43-cü km sahələrində yaranmış uçqunları aradan qaldırmaq, təmir-bərpa işlərini həyata keçirmişik. Sünü qurğularında və körpülərdə s axarları təmizləmiş, körpülərin məhəccərinə rəngləmiş, siqnal dirəklərinə əksətirdicilər yapışdırmışıq. Qısa hazırlıq işlərini indidən görür, tamamlanmış işləri başa çatdırırıq.

- Bəli, Lerikin təcrübəli, işgüzar, hər bir çətinliyə, təbiətin şil-

mları ilə həyata keçirilən yol tikintisi layihələrinin həyata keçirilməsinə şübhə ilə yanaşır, bəzi jurnalistlər Lerikin dörd ərazisinə və Lənkəran şəhərinə çəkilən müasir yol şəbəkələrinə və digər müsbət işlərə kölgə salmağa çalışırlar. Onlar ədə danışırlar ki, guya Lerikdə ötən əsrin 30-cu illərindən bəri heç bir iş görülməyib. Və onlar döndə döndə eyni mözunu təkrarlamaqla qərəzçiliyə, qeyri-obyektivliyə yol verir, əhali arasında çaşqınlıq yaradırlar. Bu, "KIV haqqında Qanun" a, peşə etikasına, jurnalist əxlaqına ziddir. Bir daha Lerikdən söhbət açarkən hamkarlarımızı obyektivliyə, həqiqətə deməyə çağırıraq.

İdris Şükürlü

O, TƏFƏKKÜR FƏDAISI İDİ

Ağaş Mirzəyevin vəfatından qırx gün keçdi

Bəzən onun cismani yoxluğunu unuduram: elə bilirdim evinin qapısından içəri keçib onunla görüşəcək, ötenlərdən, günümüzdən danışacaq, dostlardan söhbət edəcəyik. Lakin o, həyatda yoxdur, təkcə qəlbimizdə yaşayır, unudulmur, xatırlanır. Unuduram ki, amansız xəstəlik onu illər uzununu incidib, iynə-dərmansız yaşaya bilirdi. Ancaq o, yaşamaq uğrunda mübarizə aparır, xəstəliyə qalib gəlirdi.

Bir gün isə... Mayın 13-də onun ölüm xəbərini eşidib sarsıldıq. Həmişə evinə xoş xəbərlərlə gərdədik. Bu dəfə isə belə olmadı. Kəndə gedib dostumuzu görə bilmədik. Çünki onun pak ruhu göylərə ucalmışdı. O, ömrünün övladlarına, nəvələrinə bağışlamışdı.

Nə etmək olar, həyatın gərddi beledir: bir gün gələn bir gün də gətməlidir. Gələndə bələkdür, gedəndə fələkdür...

Hər dəfə "Lerik" qəzetini çap etdirib rəyona qayıdana müxtəlif qəzetlərdən ibarət bağlamamı ona çatdırırdım. Əslində, o da bunu gözləyirdi. Peşətük kəndinə çatan kimi zəng vurub nəvələrindən birinin yola çıxmasını rica edirdim. Ya oğlu İldırım, ya da nəvəsi Nail yola çıxardı. Qəzetləri, bəzən də jurnal-kitabı verib rahatlıq tapardım. Axi o, yataq xəstəsi idi, buna ehtiyacı vardı...

Adətən, o, mənə səhəri gün zəng vurur, minnətdarlığını bildirir, "Filan məqalə lap üreyindən xəbər verdi" deyər və əlavə edər: "Sən mənə unutmursan, göndərdiyin qəzetlərlə mənə yaşadırsan, fikir çəkməyə qoymursan. O təzə kitabı maraqla oxudum, xəstəliyimi unudum. Allah köməyini olsun..." - deyirdi.

Hər dəfə özlüyümdə düşünürəm: görəsən, onu əvəz edən bir dostum olacaqmı? Axi, onunla 40 illik dostluğumuzun tarixçəsi vardı. Hər ilin də öz naxışı, baxışı...

Ömrünün 82-ci ilində haqq dünyasına qovuşan Ağaş Tarqulu oğlu Mirzəyev sözün həqiqi mənasında kitablara bağlı adam idi, ömrünün-gününün çoxunu kitablar arasında keçirmişdi. 1956-cı ildən kənd kitabxanasına rəhbərlik edirdi. O vaxtdan bəri kitabların sayı min nüsxədən 7 min nüsxəyə çatdırılmışdı. Kitablara qaydasınca qoruduğu üçün fond çox zəngin idi. Kimlər bu kitabxanaya baş çəkməmişdi?! Xəzinədəki səlhiqə-sahnam, zəngin kitab fondu kitabsevərləri məmnun edirdi. Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə, Cabir Novruz, general Mirəğa Cəfərquliyev, Həzi Aslanov, polkovnik Hikmət Ağayev, professor Aydın Qafarov, Əməkdar müəllim Məhərrəm Kazımov, Xalq artisti Kamil Cəlilov, tibb elmləri doktoru, professor Vaqif Rəhmanov, Prezident təqaüdüçüsü Musa Bədəlov, Əməkdar jurnalist Əli Nəcəfxan-

lı, şair Nureddin Mirzəxanlı, daha kimlər, kimlər rəy və təkliflər kitabında xoş sözlər yazıblar, Ağaş Mirzəyevin kitabxanaçı əməyini təqdir ediblər.

Mən onun kitabxanasında dəfələrlə olmuş, müxtəlif janrlı yazılar çap etdirmiş, tədbirlərə dəvət olunmuşdum. Həmişə biliklər xəzinəsi mənə sirlə bir dünyanı xatırladırdı. 1988-ci ildə "Mədəni-maarif" jurnalının 3-cü sayında "Ağaş Mirzəyevin kitab dünyası" adlı analitik yazım çap olunmuşdu. Burada onun kitabxanaçılıq təcrübəsindən hərtərəfli söz açmışdım. 2007-ci ildə Ağaş Mirzəyevə "Kitabların işığında" adlı 207 səhifə həcmində kitab həsr etmişdim. Bu, rayonda yaxşı qarşılanmışdı. Kitabda oxucunu biliklər ümmanına qovuşduran məşhur kitabxanaçı, kamil təfəkkürlü şəxsiyyət, alicənab və xeyirxah insan, hörmət və nüfuz qazanmış ziyalı, iti qələm sahibi ağsaqqal, sədaqətli dost Ağaş Tarqulu oğlunun həyat yolu öz əksini tapmışdır.

Məhsuldar fəaliyyətinin böyük bir hissəsini insanların qəlbində elm, zəka və təfəkkür məşəli yandırmağa, kitablara sevdirməyə, kəndin, gənclərin yüksəlişinə sərf etmiş Ağaş Mirzəyevin - kitabşünaslıq elminin mahir bilicisinin xarakter cizgiləri öz əksini tapmışdır.

...Kitab nəsilərin bir-birinə vəsiyyətidir. Yaxşı kitablar oxumaq keçmiş əsrlərin ağıllı adamları ilə söhbət etmək deməkdir. Ağaş kişi kitabxanasında onun kimi işləməyi oğlu İldırımna vəsiyyət edib. O da keçmiş əsrlərin ağıllı adamları ilə söhbət etmək işinin öhdəsindən bacarıqla gəlir.

Estafetə etibarlı əllərdədir, Ağaş dostum. Rahat yat, yuxuna şəhər qat!

İdris Şükürlü

Bu yazıya belə ad seçdim: elə-belə. Həmin gün Rahimin Moskva şəhərində vaxtsız ölüm xəbərini yaxın qohumlarından birindən eşitdim. O, dedi ki, hələ ata-anası bu barədə heç nə bilmir. Və kədərlə həmin adam məndən uzaqlaşdı.

Çətin bir şəraitdə cənazenin respublikaya - doğma ocağı Lerikə necə gətirilməsi barədə fikirləşirdim. Sağ olsun dostlar, el qeyrətli igidlər. Çox keçmədi ki, tabut Vətənə gətirildi.

Anası Səidə oğlu Rahimin ölümünə

Ömrün mənası nədir?

heç güvünməz istəməzdi. "Mənim oğlum ölə bilməz. Axi o, telefonla danışmışdı, yaxın zamanlarda evə dönəcəyini demişdi. Eh, balamın baxtı da belə gətirib..."

Deyərlər, dərd gələndə batmanla gəlir. Atası Nəcəməlinin, anası Səidənin dərd yükü, üzüntüsü dağdan ağır idi. Necə olur ki, ürək övlad fəraqına, qəfil yoxluğuna dözüür? Demək çətinidir...

Adamlar iki-bir, üç-bir Həzi Aslanov küçəsindəki evlərinin qarşısında var-gəl edirdilər. Tabut isə gecikirdi. Həmin gün gözləyənlərin qəmli gözləri yol çəkirdi.

Nəhayət, xəbər gəldi: maşın karvanı 50-ci kilometr deyilən ərazini keçir. Ata evinin qarşısında insanları arasında bir canlanma yarandı. Maşınların ardi-arası kəsilirdi.

Adamların axını, sıx toplantısı Rahimə sevginin, onun qazandığı hörmətin ifadəsi idi. Belə sevgini, hörməti qazanmaq asan olmur...

Rahim Əliyev 1977-ci ilin çərşənbə günü dünyaya göz açmış, ata-anaya övlad xoşbəxtliyi, şadlıq bəxş ələmişdi. Nağıl dili yüyrək olar. Rahim Lerikdə or-

ta məktəbi bitirdi. Ətə-qana doldu. İdmançı çevikliyi, qorxmazlığı, vətənsəvərliyi, hər bənzətinə sonsuz marağı ilə fərqləndi. Heydər Əliyev adına Ali Birləşmiş Komandirlər Akademiyasına daxil oldu. Sərhəd qoşunlarının zabiti kimi Azərbaycanın sərhəd qoşunlarında xidmət etdi. 19 ildən sonra səhhəti ilə əlaqədar mayor rütbəsində təqaüdə çıxdı. Orduda, əsgər və zabitlər arasında, cəmiyyətdə qazandığı hörmət onu fərəhləndirirdi də başqa üzüntülər onu rahat buraxmırdı. Taleyin gərddişi onu çətin vəziyyətlə qarşılaşdırdı. Nəticədə hamıdan uzaq bir yerə, Moskvaya getdi. Uzun müddət orada işlədi. Və 2020-ci il mayın 8-də o, elinə üzüağ qayıtdı. Canından çox sevdiyi torpağa qovuşmaq, rahatlıq tapmaq üçün.

Vətən sevgisi, el-oba hörməti qazanmaq, ölümlə il ölümlü öldürmək, əbədiyaşarlıq qazanmaq, qəlblərdə yaşamaq əsl insanlara nəsih olmur. Rahim Əliyev də belə sevgi, yaşamaq nəsihəti oldu.

İ.Mütəllimoğlu

Buraxılış imtahanları keçirildi

Lerik 3 sayılı, Piran, Şingədulan, Çayrud, Qosmalan kənd tam orta məktəblərində orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanları keçirilmişdir. Lerik Rayon Təhsil Şöbəsinin 61 nəfər əməkdaşının iştirakı və nəzarəti ilə obyektivlik şəraitində keçirilmişdir.

tan imtahanlarda 440 nəfər şagird özünü sınamışdır. Buraxılış imtahanı Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) 7 nəfər, Lerik Rayon Təhsil Şöbəsinin 61 nəfər əməkdaşının iştirakı və nəzarəti ilə obyektivlik şəraitində keçirilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, buraxılış imtahanının keçirilməsi ilə əlaqədar olaraq yuxarıda adları qeyd olunan məktəblərdə əvvəlcədən sanitariya və dezinfeksiya tədbirləri həyata keçirilmişdir. Pandemiyanın tələb etdiyi xüsusi karantin qaydalarına uyğun olaraq yaradılan şəraitdən imtahan iştirakçıları razı qalmışlar.

"Lerik"

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası Ermənistanın daxili ictimai-siyasi vəziyyətini iflic etmişdir

Dünyanı bürüyən koronavirus (COVID-19) pandemiyası Ermənistanın daxili ictimai-siyasi vəziyyətini iflic etmişdir. Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan koronavirus pandemiyası dövründə vətəndaşların sosial-iqtisadi problemlərini həll etməkdə ciddi çətinliklərlə qarşılaşır, xəstəliyin yoluxma sayının artmasının qarşısını ala bilməməsi səbəbi ilə sürətlə sosial dayaqlarını itirir. Erməni mətbuatının yaydığı məlumata görə N.Paşinyanın aqoniyə vəziyyətindədir. Bunun əsas səbəbi kimi parlament müxalifətinin, xüsusilə də Çıxqılən Ermənistan Partiyasının açıq şəkildə hökuməti tam tərkibdə istefasını tələb etməsi göstərilir.

N.Paşinyanın müxalifətin və Çıxqılən Ermənistan Partiyasının istefaya çağırış tələblərinə cavabı gecikmədi, Milli Təhlükəsizlik Xidməti 14 iyununda Çıxqılən Ermənistan Partiyasının sədri Qaçıq Çarukyan və tərəfdarlarına qarşı bir gündə üç cinayət işi açdı. 14 iyununda Təhlükəsizlik Xidməti əməkdaşlarının Çarukyanın evində axtarış aparması siyasi mühiti daha da gərginləşdirdi. N.Paşinyanın həmləsinə Çarukyanın cavabı gecikmədi, Çıxqılən Ermənistan Partiyasının parlament fraksiyası (25 deputat) və tərəfdarları 15 iyununda Təhlükəsizlik Xidmətinin binası qarşısına gələrək mitinq keçirib, "Paşinyan get!", "Çarukyan Baş nazir!" şüarlarını səsləndirdi. Yerli mətbuat qeyd edir ki, bu mitinqdə aralarında deputatların da olduğu 90 nəfər saxlanılıb. 15 iyununda Çarukyan bəyanat verərək hər şeyə hazır olduğunu, hökumətin xüsusi göstərişi ilə ona qarşı təzyiqlərin başladığını, bununla pandemiya dövründə hökumətin bacarıqsızlığını gizlətməyə, xəstəliyə yoluxan on minlərlə insanın, yüzlərlə ölənlərin məsuliyyətini ört-basdır etməyə çalışdığını bildirib. Çarukyanın 2-3 aydan sonra ölkədə aclıq təhlükəsinin baş verə biləcəyini vurğulaması isə ciddi rezonans doğurub. 15 iyununda Baş Prokuror parlamentə müraciət edərək Çıxqılən Ermənistan Partiyasının sədri Qaçıq Çarukyanın deputat toxunulmazlığının qaldırılması məsələsi ilə bağlı müraciət göndərib. 16 iyununda məsələ parlamentdə müzakirə edilib və 87 səsə Çarukyanın deputat toxunulmazlığı qaldırılıb. Çıxqılən Ermənistan və işliq Ermənistan parlament fraksiyası iclasında iştirak etməyib. Beləliklə, Çarukyanın həbs edilməsinin qarşısında ən böyük hüquqi maneə aradan qaldırıldı. N.Paşinyan hökuməti Çarukyan qarşı hüquq çərçivəsində hərəkət etdiklərini bildirir de, bir çox siyasi partiyalar bunun siyasi məqsəd daşdığını və onu zərərsizləşdirmək üçün inzibati mexanizmlərdən istifadə edildiyini bildirirlər.

Çarukyanla bağlı son hadisələr fonunda "azadlıq çarçısı" olan bəzi beynəlxalq təşkilatların, beynəlxalq QHT-lərin, ümumən bir sıra Qərb təşkilatlarının səssizliyi heyret doğurur.

Çarukyanın tərəfdarları 17 iyununda Ermənistan parlamentinin önündə etiraz aksiyası keçirməyə cəhd göstərsə də, ölkənin təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən onun qarşısı kobudluqla alınıb və yüzlərlə adam saxlanılıb. Polis aksiyanı işıqlandıran jurnalistlərə qarşı güc tətbiq edib. Halbuki, hadisələr zamanı insanların ifadə azadlığı, azad toplaşma hüququ, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən lüzumsuz yerə güc tətbiq olunmaması, KİV-in sərbəst fəaliyyətinə imkan yaradılması və s.

kimi Qərbin "önəm verdiyi" bütün dəyərlər aymaq altına salınıb. Sual yaranır, Qərb niyə susur? ABŞ Dövlət Departamenti, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, ATƏT-in Media Azadlığı üzrə nümayəndəsi, ABŞ-in Ermənistandakı səfiri, Qərb ölkələrinin Ermənistandakı səfirlikləri özlərini elə aparırlar ki, sanki heç nə baş verməyib.

Bu ilk hadisə deyil ki, Qərb özü-nü görməməzliyə vurub. Ermənistan müxalif siyasiyəti və jurnalist Mher Yeqizaryan həbsxanada etdiyi aclığın ardından vəfat etdikdə niyə

reaksiya verilmədi? Populist çıxışları ilə tanınan N.Paşinyan hakimiyyətdə gəldikdən sonra demokratiya adı altında ölkənin tanınmış siyasi və ictimai xadimlərinə qarşı olan represiv vasitələrdən geniş şəkildə istifadə etməsi və onları bir-bir sıradan çıxararaq zərərsizləşdirməsi heç kimə sirr deyildir. Ermənistanın baş naziri öz siyasi rəqiblərini bir-bir həbsə atır, onları "asfalta uzatmaq"la hədələyir və asfalta uzadır. N.Paşinyan tərəfindən indiyədək Ermənistanın keçmiş rəhbərlərinə qarşı silsilə cinayət işləri açılmış və həzirdə istintaq davam edir.

Gələcəkdə özüne rəqib olacaq və ya rəqib olma ehtimalı olan istənilən şəxsi korrupsiya ilə mübarizə itihamı ilə həbs etməsi və bunun fonunda Qərbin sükutu N.Paşinyanın əl-qolunu daha da açır. Son hadisələrdən sonra Ermənistan N.Paşinyanın diktator hesab edənlərin sayı artır. Həzirdə Ermənistan təkcə pandemiya böhranı deyil, həm də siyasi böhran yaşayır. Ölkədə siyasi represiviyalar həyata keçirilir. N.Paşinyanın yeganə məqsədi öz hakimiyyətinin müddətini uzatmaqdır. Ermənistanın totalitar inqilabı diktatura qurulmuşdur.

N.Paşinyanın erməni oliqarx

Samvel Aleksanyan ilə qohumluq dəyərlər aymaq altına salınıb. Sual yaranır, Qərb niyə susur? ABŞ Dövlət Departamenti, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, ATƏT-in Media Azadlığı üzrə nümayəndəsi, ABŞ-in Ermənistandakı səfiri, Qərb ölkələrinin Ermənistandakı səfirlikləri özlərini elə aparırlar ki, sanki heç nə baş verməyib.

Bu ilk hadisə deyil ki, Qərb özü-nü görməməzliyə vurub. Ermənistan müxalif siyasiyəti və jurnalist Mher Yeqizaryan həbsxanada etdiyi aclığın ardından vəfat etdikdə niyə

2018-ci ildəki küçə yürüşləri, mitinqləri və kütləvi aksiyaların arxasında əslində hansı qüvvələrin dayandığı hər kəsə bəllidir. Ermənistan anti-sorosulanın həbsi dediklərimizin bariz nümunəsidir.

Ermənistanın hazırkı hakimiyyəti ilə kilsə arasında ciddi fikir ayrılıqları mövcuddur. N.Paşinyanın nəzarəti altında olan erməni KİV-ləri bunu daha çox kilsənin həzirdə rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərin əvvəlki hakimiyyətlərlə sıx əməkdaşlığını əsas gətirənlər də, əslində məsələnin məğzi tam başqaqdır. Məlumdur ki, ermənilərin yaşadığı bütün ölkələrdə kilsələr fəaliyyət göstərir və icma üzvləri kilsəyə böyük miqdarda maliyyə yardımı göstərirlər. Bu halda, pul axınının böyük hissəsinə nəzarət etmək istəyən N.Paşinyana kilsənin "yağlı tike"ni güzəştə gəlməməsi də təbii. Heç kimə sirr deyil ki, koronavirusun Ecmədzində yayıldığı ərfədə kilsə rəhbərinin qazması şəklini mətbuata məhz N.Paşinyan ötürmüşdür.

Qərbin ikili standartlarının ən bariz nümunəsi Ermənistan keçirilmiş seçkilərlə reaksiyalardır. 2017-ci ildə Ermənistan parlament seçkiləri keçirildi. Seçkiləri müşahidə edən Qərb təşkilatlarının rəyində Ermənistanın bütün başlıca azadlıqlara əməl edildiyi göstərilmişdi. Lakin az sonra Ermənistan inqilab baş verdi və seçkiləri uduzmuş indiki baş nazir hakim partiyayı devirdi. 2019-cu ildə BMT Baş Assambleyasında çıxış edən Ermənistanın baş naziri N.Paşinyan 2018-ci ilin dekabrında keçirilmiş yeni seçkilərə toxunaraq demişdi: "25 il ərzində ilk dəfə bu seçkilər və onun nəticələri hamılıqla qəbul edilmiş və heç bir siyasi partiya tərəfindən şübhə altına alınmamışdır". Yəni həmin çıxışında baş nazir bildirir ki, "hakimiyyətdə gələndən dərhal sonra heç vaxt ölkəmizdə olmayan demokratik təsisatların yaradılması üçün ciddi addımlar atmaqda başladığımız".

Azərbaycanofobiyanın ilhamlanan bezi təşkilatlar, Avropa Şurası Parlament Assambleyası, ATƏT-in Media Azadlığı üzrə nümayəndəsi ölkəmizdə ən xırda məsələyə reaksiya verdikləri halda, Ermənistan baş verən qanunsuzluğa qarşı bir dəfə də olsun hansısa itiham səsləndirməyiblər. Görünür onların demokratiyasının fəlsəfəsi də budur: Əgər mənim adamımsansa və mənə işləyirsənsə, deməli demokrat-san.

Dövlət başçımıza minnətdarlıq

Cənab Prezident İlham Əliyev paytaxtın Bilgəh qəsəbəsinə modul tipli xəstəxananın açılışında demişdir: "Mən bütün qapalı yerlərdə tibbi maskadan istifadə etməyə və hər kəs də qapalı yerlərdə tibbi maskadan istifadə etməlidir - ictimai nəqliyyatda, ofislərdə, alış-veriş mərkəzlərində, açıq havada bu, töviyyə olunur, əgər yaxın temas yoxdursa, maskadan istifadə etməmək də olar. Ancaq qapalı şəraitdə hər kəs mütləq maskadan istifadə etsin, hər kəs məsafə saxlasın və şəxsi gigiyenaya fikir versin".

Cənab Prezident tərəddüdsüz insanların sağlamlığına önəm verir. Ölkə başçımız həmişə olduğu kimi, yəni də nümunə göstərdi. Dünyanı bürümüş koronavirus təhlükəsinin ölkəmizdə də yayıldığı bir vaxtda tibbi mas-

kalardan və digər qoruyucu vasitələrdən istifadə etmək vacibdir. Bununla da həm özü-mü, həm də ətrafdakıları qoruyub olarıq. Dövlətin qabaqcılıq tədbirləri göz qabağındadır. Yeni laboratoriyalar alınıb. Həkim və tibbi personal dövlətin qayğısı ilə əhatə olunub. Dövlət üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirir və yerinə yetirməkdədir.

Dövlətimizin başçısı pandemiyanın ikinci dalğasının başladığı bir vaxtda vətəndaşları daha çox məsuliyyətli olmağa dəvət edir. Prezident virusdan qorunmanın heç də çətin olmadığını qeyd etdi: "Bunu həkimlər, müxtəlif ictimai xadimlərin min dəfə deyiblər, -

gərək nəzərə alınsın: tibbi məsləhət, 1,5-2 metr məsafə və dezinfeksiya vasitələri. Bu amillər insanların, hakimlərin yekdil rəyində görə, 95 faiz qoruyur. Ona görə də vətəndaşlardan artıq dərəcədə xahiş edirik ki, bu çox sadə qaydalara əməl etsinlər və bilsinlər ki, koronavirus yoxa çıxmıyab".

Vətəndaş olaraq biz çox tezliklə normal həyatımıza dönmək istəyiriksə, hamılıqla qaydalara əməl edərək ölkədə sanitariya-epidemioloji vəziyyətin normallaşmasına çalışmalıyıq.

Etibar Məmmədov, Boykəndil tam orta məktəbinin müəllimi

Məsuliyyətsizlik etmək olmaz

İndi insanlar koronavirusla mübarizədə qorunma yolları barədə daha çox həkimlərdən dəstək alır və bunu tətbiq edirlər. Tibb işçilərinin, elm adamlarının təşəbbüsü ümidliyə yaşadır.

Azərbaycanın Prezidenti cənab İlham Əliyevin pandemiya qarşı kəskin çağırışları vətəndaşları pandemiyanın ikinci dalğasının başladığı bir vaxtda daha da məsuliyyətli olmağa dəvət edir. Ölkə başçısının siyasiyəti, xalqı, insanların sağlamlığı üstün tutması və bu istiqamətdə atdığı addımlar nəticəsində virusa yoluxma ehtimalı azalır. Vətəndaşlardan isə sadəcə, məsuliyyət, ara məsafəsini qorumaq, dezinfeksiyaedici və qoruyucu vasitələrdən istifadə etmək tələb olunur. Döv-

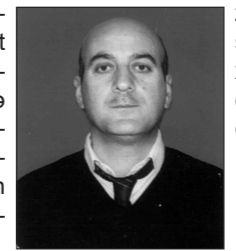
lət xalqın sağlamlığını qorumaq üçün milyonlarla manat vəsait xərcləyir, qarşılığında isə sadəcə, vətəndaş məsuliyyəti tələb edir.

Dünyanı bürümüş, ölkələri, millətləri, xalqları sınağa çəkmiş koronavirusla zarafat etmək olmaz, bu qorxulu virusla birgə yaşamağa məhkumduq. Ancaq bu o demək deyil ki, bu çağırılmamış "qonaq"ın nazı ilə oynamalıyıq, əksinə, ona qarşı kəskin mübarizə aparmalıyıq. Cənab Prezident modul tipli xəstəxanaların açılış mərasimində görülmüş bütün tədbirlərin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşlarının sağlamlığını dayandı-

ğını və qabaqcılıq tədbirlər nəticəsində vəziyyətin tam nəzarət altında olduğunu bildirdi. Onun sözlərinə görə yumşalma dövründə bezi vətəndaşlar məsuliyyətsizlik göstərirlər. İndiki çətin dövrdə ümumbəşəri balaya qarşı hamı birgə mübarizə aparmalıdır. Şübhəsiz ki, yayılma kəskin şəkli alarsa o zaman məhdudlaşdırma tədbirləri yenə də sərtləşdiriləcəkdir.

Gəlin hamılıqla Prezidentin çağırışına məsuliyyətlə yanaşaraq, xəstəlikdən qorunma qaydalarına ciddi əməl edən.

Namik Bağışov, Lerik Peşə Məktəbinin müəllimi

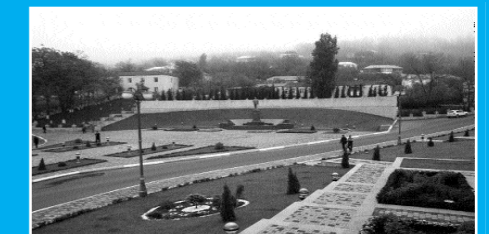
Hörmətli oxucular! Rayonumuzun yeganə mətbu orqanı olan

"Lerik" qəzetinə 2020-ci ilin ikinci yarım il üçün abunə yazılış davam edir. Qəzetə Lerik Rayon Poçt filialında, Mətbuat Yayımı şöbəsində abunə yazıla bilərsiniz. Qəzetin yarım illik abunə qiyməti 10 manatdır.

"Lerik" qəzeti redaksiyası

Elan

Mərhum Məmmədov Abdulla Sadiq oğlunun və Bayramova Təhmine Qəzənfər qızının adlarına Quba rayonu Aqrar İslahat Komissiyasının 05.05.2020-ci il tarixli, 05 sayılı Qərarı ilə 0.02 ha torpaq sahəsi üçün verilmiş JN-961A, KOD: 30301004 №-li Şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçilər:

Lerik Rayon İcra Hakimiyyəti və "Lerik" qəzetinin redaksiyası
H/N:AZ05AIIIB33080019447400220174
VOEN:6300050071

Lisenzia № V 280
İndeks 96935

Hər kəs öz imzasına cavabdehdir.
Əlyazmalar geri qaytarılır

Redaksiyanın ünvanı:
Lerik şəhəri,
Nizami küçəsi
Tel: (070) 520-73-91

Qəzet "Son Dakika" MMS mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunmuşdur.
Tiraj: 450
Sifariş: 60

Redaktor
İdris ŞÜKÜRLÜ